

při ústním odvolacím jednání učiněno nesporným — žalobkyně ocitá se sama v rozporu se spisy, vytýká-li odvolacímu rozsudku v tom směru rozpor se spisy —, že manželka žalovaného bydlila s dítětem, kterému bylo několik málo let, u svých rodičů bezplatně. Že manželka žalovaného pokládala částku danou jí jejím manželem vzhledem k svým životním poměrům a potřebám za dostačující, vyplývá z její svědecké výpovědi, kde udala, že ze 100 rak. šilinků mohla tehdy žítí zrovna tak, jako žije nyní. Má proto dovolací soud za to, že uvedená částka odpovídala jak tvrzené majetkové mohoucnosti žalovaného, tak i potřebám jeho manželky a dítěte. Při tom nerozhoduje, kolik částka 100 rak. šil. činila v rozhodující době přesně v Kč, takže výtky protispisovosti není ani v té příčině odůvodněna.

Přiměřenost výživného jest posouditi podle okolností jednotlivého případu a nelze je proto vyměřiti všeobecně určitým dílem příjmů výživou povinného. Není proto odůvodněna výtky vadnosti řízení a rozporu se spisy, uplatněná v otázce přiměřenosti placené výživy.

Splnil-li žalovaný podle shora uvedeného v rozhodující době svou vyživovací povinnost vůči své manželce a svému dítěti, není nárok třetí osoby vyvozený z předpisu §§ 91, 1042 obč. zák. odůvodněný.

#### Čís. 16847.

**Právní účinky pravoplatně potvrzeného nuceného vyrovnání nejsou závislé na zrušení konkursního řízení.**

**Není-li ujednáno něco jiného, nepozbývá platnosti závazek rukojmího, který se zaručil za splnění kvoty, ani nebylo-li pak konkursní řízení zrušeno.**

(Rozh. ze dne 7. dubna 1938, Rv I 515/37.)

Srov. rozh. č. 4056 Sb. n. s.

Žalující firma, které příslušela proti Arnoštu L. pohledávka 149.507 Kč 30 h, přihlásila ji ke konkursnímu řízení prohlášenému na dlužníkovu jmění dne 22. prosince 1934. Za konkursního řízení učinil úpadce Arnošt L. při roku 26. března 1935 návrh na nucené vyrovnání, podle něhož měli konkursní věřitelé třetí třídy obdržeti 22% svých pohledávek splatných v určitých lhůtách, a za 15% vyrovnací kvoty se zaručil žalovaný František L. jako rukojmí a plátce. Nucené vyrovnání bylo konkursním soudem pravoplatně potvrzeno a uloženo konkursnímu komisaři, aby určil dlužníku patnáctidenní lhůtu k zaplacení nebo zajištění pohledávek za podstatou věřitelů první a druhé třídy, 2% paušálního poplatku a výloh a odměny správce podstaty a, uplyne-li lhůta marně, aby v konkursu pokračoval. Dlužník příkazu konkursního komisaře však nevyhověl, takže se v konkursním řízení pokračovalo. Proti žalobě, kterou se žalobkyně domáhá na žalovaném rukojmím a plátci zaplacení 22.426

Kč 10 h s přísl., za něž se zaručil, namítl žalovaný zánik svého závazku, ježto rukojemství za zaplacení kvoty převzal toliko pod samozřejmou výminkou, že konkursní řízení bude skončeno, a že úpadce bude moci podnik dále vésti, kterážto výminka se však nesplnila, neboť nucené vyrovnání nevedlo k zrušení konkursu, zvláště když nesplněním nuceného vyrovnání pohledávka žalující firmy oživila v plné výši. Soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Tím, že se v konkursu pokračuje, ježto dlužník nesplnil povinností v §§ 149 a 150 konk. ř. mu uložných, nepozbylo pravoplatně potvrzené nucené vyrovnání ani závazek žalovaného platnosti. Na rukojemský závazek nemělo to žádného vlivu, nýbrž je to pouze na prospěch věřitele, jenž konkuruje a může zaplacení dojít v úpadku větší částkou než zbytkem vyrovnací kvoty. Pokračováním v konkursu sice zčásti oživne žalobkynina původní pohledávka, nezmenšuje se tím však závazek dlužníkův, a též závazek rukojemího zůstává tím nedotčen (§ 163 konk. ř., rozh. č. 4056 Sb. n. s.). Neobstojí ani námitka, že se převzetí závazku rukojemského stalo jen pod výminkou, že účelu nuceného vyrovnání bude skutečně dosaženo. Výminka ta není při rukojemském závazku žalovaného nikterak vyjádřena a ani položena býti nemohla, ježto bv konkursní soud nebyl shcvalil nucené vyrovnání. Výklad vůle smluvců musí se díti jen podle objektivního posouzení, k tomu, co si žalovaný, přejímaje rukojemský závazek, snad myslil, nelze přihlížeti, nýbrž rozhoduje pouze projevená vůle, jež v souzeném případě nedopouští jiného výkladu, než že se převzetí rukojemství stalo úplně bezvýhradně a beze všech výminek (§ 914 obč. zák.). Závazek žalovaného zaplatiti zažalovanou částku, za niž se v nuceném vyrovnání jako rukojmí a plátce platně zaručil, trvá tudíž po právu (§ 1357 obč. zák.). Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek. Důvody: Nelze souhlasiti s názorem odvolatele, že nucené vyrovnání v konkursu má účinky jen tehdy, zruší-li se konkurs. Podle § 153, odst. 1, konk. ř. nabývá nucené vyrovnání platnosti pravoplatným potvrzením konkursním soudem. To se v souzeném případě stalo, usnesení potvrzující je pravoplatné. To, že dlužník (úpadce) nesplnil povinností uložných mu v §§ 149, 150 konk. ř. a že se proto pokračuje v konkursu, nečiní nucené vyrovnání neplatným, ani závazek dlužníkův a rukojemský nezanikl. Závazek rukojemího zůstal nedotčen. To vyložil první soud správně (§ 163 konk. ř., rozh. č. 4056 Sb. n. s.). Podle zjištění prvního soudu nebyla při rukojemském závazku učiněna žádná výminka a proto správně první soud přihlížel jen k vůli projevené v písemném závazku. Každou úmluvu vykládati jest tak, jak to žádá obyčej poctivého obchodu. Chtěl-li žalovaný rukojemský závazek omeziti, bylo na něm, aby vůli v tom směru projevil. Nedostatek takového projevu neb nejasný výraz jde na jeho újmu (§§ 869, 915 obč. zák.). Pravoplatné nucené vyrovnání zůstává účinným, i když se konkurs nezruší; potvrzení vyrovnání podle § 159 konk. ř. není samo o sobě důvodem k zrušení konkursu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

## D ů v o d y:

Je sice správné, že podle § 163, poslední věty, konk. ř., třebas nebylo potvrzené nucené vyrovnání splněno, zůstávají nedotčena práva, která vyrovnání věřitelům poskytuje proti úpadci a jiným osobám, avšak o to nešlo v souzené rozepři. Žalobní nárok nebyl založen na předpokladech řečeného zákonného ustanovení a žalovaný svoji námitku, s níž v podstatě přichází ještě v dovolacím řízení, opíral o to, že konkurs úpadce Arnošta L. nebyl zrušen (§ 159, 149 a 150 konř. ř.), takže žalovaný není povinen splnit svůj rukojemský závazek, který v nuceném vyrovnání úpadcově podstoupil prý pod samozřejmou podmínkou, že vyrovnáním bude konkursní řízení skončeno a že úpadci bude umožněna další hospodářská existence.

Odvolací soud správně vyložil, že žalovaný ve svém rukojemském závazku neprojevil ani výslovně ani mlčky (§ 863 obč. zák.), že by se zavazoval pod uvedenou výminkou. Žalovaný tedy marně v dovolání odkazuje na ustanovení §§ 1435, 1353 a 914 obč. zák.

Pokud se dovolatel také povšechně s hlediska konkursního řádu snaží dovodit, že vyrovnání nemělo účinku proto, že nebyl konkurs zrušen, jest k tomu uvést, že ani v konkursním řádě není opory pro jeho právní názor. Z ustanovení § 153, odst. 1, konk. ř. je zřejmé, že nucené vyrovnání, pravoplatně potvrzené konkursním soudem, jako tomu bylo v souzeném případě, má právní účinky platného vyrovnání, pokud ovšem v zákoně není ustanoveno jinak. Zákon však nestanoví, že by tyto právní účinky závisely na tom, že bude konkursní řízení zrušeno. Ustanovení § 163, poslední věty, konk. ř. nelze sice přímo užítí na souzený případ, avšak má i tu význam potud, že vychází rovněž z uvedené zásady (§ 163, odst. 1, konk. ř.) nehledíc na to, zda bylo konkursní řízení zrušeno, čili nic. Z toho a z předpisu § 159, odst. 1, konk. ř. vyplývá, že zrušení konkursu nesouvisí s pravoplatným potvrzením nuceného vyrovnání do té míry, že by právní účinek tohoto vyrovnání závisel na zrušení konkursního řízení.

Pouze z toho, že nedošlo k zrušení konkursu ve smyslu § 159, odst. 1, konk. ř., nemůže tedy žalovaný pro sebe důvodně vyvozovati neúčinnost vyrovnání a tím i neúčinnost svého rukojemského závazku.

Rozhodnutí č. 4056 Sb. n. s. mělo sice za základ jiný skutkový děj, avšak vyslovená v něm zásada platí i pro souzený případ.

## Čís. 16848.

**Oprávnění nositele pojištění k vydání výměru o pensijní pojistné povinnosti (§ 84, odst. 6, písm. c), zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.) není časově omezeno a výměr lze vydati i po skončení služebního poměru nebo po pojistném případě.**

**Takovým pravoplatným výměrem jsou soudy v otázce pojistné povinnosti vázány.**

(Rozh. ze dne 7. dubna 1938, Rv I 523/38.)